

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-RM

Onderwerp

verbindend kader sociaal domein 2019-2022

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2018-001937	☒ B & W	27-11-2018
Datum	14-11-2018	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
08 Meedoen		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Grijsen		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijsen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	27-11-2018
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
regiemanager	20-11-2018	☐ adj.secr.	--
portefeuillehouder	21-11-2018	☒ gem.secr.	21-11-2018
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2018-11-29

Bijlagen

B & W d.d.: 27-11-2018

Besloten wordt:

- 1 In te stemmen met het verbindend kader sociaal domein als processtuk ter bespreking met de raad;
- 2 1 portefeuillehouder aan te wijzen als eerste aanspreekpunt voor het verbindend kader sociaal domein;
- 3 vanwege het belang van een integrale aanpak en sturing vanuit de diverse portefeuillehouders op het resultaat eens per maand de stand van zaken te bespreken in B&W.
- 4 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

De raad heeft bij de begrotingsbehandeling op 7 november jl. een motie aangenomen om te komen tot een geactualiseerd verbindend kader sociaal domein. Deze steun in de rug motie volgde op eerdere toezeggingen die hierover door de portefeuillehouder Wmo aan de raad waren gedaan. Het gaat om de actualisatie van het huidige verbindend kader in een proces waarbij de raad actief wordt betrokken. Het eerder door het college vastgestelde actieplan transformatie sociaal domein wordt daarbij gebruikt als denkrichting.

Beoogd resultaat

Het in gezamenlijkheid met de raad opstellen van een geactualiseerd verbindend kader waarmee de ambities, speerpunten en prioriteiten in het sociaal domein worden vastgesteld. Dit verbindend kader wordt vervolgens gebruikt als leidraad voor de nog op te stellen beleidskaders die aan uw college en de raad worden voorgelegd. Dit verbindend kader draagt bij aan de inhoudelijke en financiële samenhang tussen de verschillende beleidskaders in het sociale domein.

Kader

- Verbindend kader sociaal domein 2014-2018
- Motie CDA "Procesvoorstel actualisatie verbindend kader en positie actieplan transformatie sociaal domein" van 7 november 2018
- Actieprogramma Transformatie Sociaal Domein

Argumenten voor en tegen

- De uitvoering van de aangenomen motie (en toezeggingen wethouder) wordt gestand gedaan.
- Er is behoefte aan het actualiseren van het verbindend kader sociaal domein dat in 2014 is vastgesteld door de raad.
- Het verbindend kader geeft richting aan de op te stellen doelstellingen en kaders voor het sociale domein. Een heldere kaderstelling geeft richting aan beleidsuitvoering en stelt de raad in staat om op hoofdlijnen te sturen.

Extern draagvlak (partners)

Via motie van de raad is benadrukt dat de raad hieraan behoefte heeft.

Financiële consequenties

Het financieel kader is de begroting 2019 e.v.

Aanpak/uitvoering

Het geactualiseerd verbindend kader wordt in 2 raadsessies besproken met de raad en krijgt zijn uitvoering vanaf 2019.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	verbindend kader sociaal domein 2019-2022		
Mededelingennr	2018-001937	Portef.houder	Weth. Grijsen
Team	DEV-RM	BenW-besluit d.d.:	27 november 2018

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Uw raad heeft bij de begrotingsbehandeling op 7 november jl. een motie aangenomen om te komen tot een geactualiseerd verbindend kader sociaal domein. Deze steun in de rug motie volgde op eerdere toezeggingen die hierover door de portefeuillehouder Wmo aan uw raad waren gedaan. Het gaat om de actualisatie van het huidige verbindend kader in een proces waarbij uw raad actief wordt betrokken. Het eerder door het college vastgestelde actieplan transformatie sociaal domein wordt daarbij gebruikt als denkrichting. Bijgaand treft u het procesvoorstel aan alsmede het actieplan transformatie sociaal domein, waarmee wij uitvoering geven aan uw motie.

2. Kader

- Verbindend kader sociaal domein 2014-2018
- Motie CDA "Procesvoorstel actualisatie verbindend kader en positie actieplan transformatie sociaal domein" van 7 november 2018

3. Kern van de boodschap

Aan de hand van het procesvoorstel "Verbindend Kader Sociaal Domein 2019-2022" gaat het college graag in gesprek met uw raad om te komen tot een gezamenlijk geactualiseerd verbindend kader sociaal domein voor de komende jaren, waarmee de ambities, speerpunten en prioriteiten in het sociaal domein worden vastgesteld. Dit verbindend kader wordt vervolgens gebruikt als leidraad voor de nog op te stellen beleidskaders die aan uw raad worden voorgelegd. Dit verbindend kader draagt bij aan de inhoudelijke en financiële samenhang tussen de verschillende beleidsstukken in het sociale domein.

4. Nadere toelichting

Verbindend kader Sociaal Domein Gemeente Deventer 2019 – 2022

1. Inleiding: waarom een verbindend kader?

We willen de ontwikkelingen in het sociale domein in samenhang bezien, de vraagstukken vanuit één kader benaderen en zoveel als mogelijk de antwoorden integraal en in samenspraak met inwoners en partners ontwikkelen. De gezamenlijke opgaven, die in dit kader zijn geformuleerd, geven de route aan voor de komende jaren.

Dit verbindend kader vormt een perspectief op de opgaven in het sociaal domein voor de komende jaren. Het is een inleidend kader op de beleidsstukken die u de komende periode krijgt voorgelegd. En aan de hand waarvan we met uw raad een tweetal sessies willen organiseren om met elkaar een ambitiesdocument en procesvoorstel voor de komende vier jaar vast te stellen voor het sociale domein. Ook zullen we met elkaar afspraken maken over de positie van de raad bij de beleidsstukken (conform de leidraad grote projecten), zodat de raad haar kaderstellende en controlerende rol goed kan uitvoeren. Onze ambities zijn groot, maar we realiseren ons ook dat niet alles tegelijk kan. Daarom zullen we samen met uw raad prioriteiten moeten stellen. Zoals we het van belang vinden om met uw raad samen op te trekken in het opstellen van een verbindend kader sociaal domein, hechten we er erg aan om de daaruit volgende beleidsprocessen van beleidsvoorbereiding tot en met beleidsevaluatie samen met partners in de stad, adviesorganen en bewoners op te pakken. Daarmee maken we gebruik van de (professionele) kennis en ervaring die er is over onze samenleving en de wijken en dorpen in Deventer. We zullen daarin met die partners afspraken maken over de passende participatievorm: informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren en (mee) beslissen.

Achtereenvolgens komen in dit verbindend kader aan de orde:

- de ambitie, strategische doelstellingen en thema's in het sociale domein
- vier thema's uitgewerkt:
 - preventie
 - toegang
 - maatwerk
 - monitoring
- Planning van de beleidsstukken tot eind 2019 (deze wordt jaarlijks geactualiseerd)
- Organisatie

2. Ambitie, doelstellingen en speerpunten

Het college heeft zijn ambities gepresenteerd in het bestuursakkoord 2018-2022 “Met lef en liefde voor Deventer”. De strategische thema’s “Deventer werkt”, “Duurzaam Deventer”, “Oog voor elkaar”, “Levendig Deventer” en “Samenwerken en samen leven” richten zich op het verder versterken van een vitale samenleving waar iedereen mee kan doen. We gaan verder met het transformeren van de nieuwe taken om daadwerkelijk te veranderen en te vernieuwen om de zorg en ondersteuning ook op de langere termijn toegankelijk te houden.

Ambitie:

In de Deventer samenleving willen we dat iedereen naar vermogen meedoet. Mensen versterken zichzelf, doen iets voor een ander of voor de stad. Iedereen doet ertoe! Want alleen op die manier is en blijft Deventer een leefbare en vitale gemeente: mee doen is mee bepalen. We willen een sociale, inclusieve samenleving zijn waarin mensen zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid nemen voor de inrichting van hun eigen leven: een samenleving waar iedereen tot zijn recht komt. Waar mensen elkaar aanspreken op opgroeien, opvoeden, financiële onafhankelijkheid en maatschappelijk meedoen. Culturele achtergrond, sekse, leeftijd, talenten en beperkingen maken niet uit: iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij. Mensen worden aangesproken op hun mogelijkheden, niet op hun beperkingen. We gaan verder met de beweging van ‘ziek en zorg’ naar ‘gezond en gedrag’. In deze samenleving doen mensen minder snel een beroep op de overheid en heeft de gemeente een andere rol: de gemeente geeft alleen daar regie en ondersteuning waar die echt nodig is. In deze samenleving zijn de inwoners zelf verantwoordelijk voor het oplossen van hun problemen. Het heft in eigen handen maakt zelfredzamer, sterker, meer zelfvertrouwen en gelukkiger. Op eigen kracht waar mogelijk, al dan niet met een beroep op de directe omgeving, eventueel de inzet van algemene voorzieningen in wijken en dorpen en alleen inzet van professionele ondersteuning als dat echt nodig is: “Wie zorg nodig heeft, kan op ons rekenen”. Bewoners met een hulp of ondersteuningsvraag krijgen toegang en ondersteuning dicht bij huis. Voor bewoners zitten er geen schotten tussen werk, zorg of opvoeden. Professionals geven samen met de bewoners de ondersteuning vorm, waarbij de professional vanuit zijn deskundigheid een afweging maakt over de inzet van middelen en zich daar medeverantwoordelijk voor voelt. We bezien de ontwikkelingen in het sociale domein in samenhang, de vraagstukken benaderen we vanuit 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur en ontwikkelen we in samenspraak met inwoners en partners.

Onze doelstellingen:

1. Maximale participatie van Deventer inwoners: mensen werken, versterken zichzelf, doen iets voor een ander, of voor de stad. Iedereen doet ertoe!
2. Het bieden van een vangnet voor inwoners die (tijdelijk) niet volledig kunnen meedoen in de Deventer samenleving.

Onze ambitie en doelstellingen zijn niet nieuw, maar om de beweging hierachter vorm te geven en te laten groeien, is een vernieuwde aanpak (transformatie) nodig. We werken lokaal met onze partners in de stad samen, experimenteren, geven ruimte aan professionals en sturen op resultaat. Maar het is ook duidelijk geworden dat transformeren veel meer tijd kost en dat we te maken hebben met tekorten in het sociaal domein. Dat beeld zien we overigens landelijk. In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning), Jeugdhulp, WSW (Wet sociale werkvoorziening) en BUIG (bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening gemeenten) groter dan de inkomsten die hiervoor vanuit het Rijk ontvangen. De budgetten zijn niet toereikend voor de uitgaven die we doen in het sociaal domein. Het gaat om een tekort met een structurele doorwerking. Door allerlei landelijke maatregelen, zoals langer thuis wonen, en doordat sociale teams dichtbij de mensen werken, komen de cliënten sneller in beeld en wordt er sneller professionele ondersteuning ingezet. De economie trekt na moeilijke jaren weer aan en de werkgelegenheid groeit. Dat biedt mogelijkheden voor mensen zonder werk. Werk biedt mensen de kans om voor hun eigen inkomen te zorgen en geeft voldoening en zelfwaardering. Volwaardig meedoen aan de samenleving maakt mensen gelukkiger. Tegelijkertijd zien we een groeiende mismatch op de arbeidsmarkt.

Via de tweede kwartaalrapportage 2018 en de begroting 2019 hebben we financiële ruimte gecreëerd om de komende jaren uitvoering te geven aan de transformatie in het sociale domein. Dat is nodig om de hulp en ondersteuning ook op langere termijn toegankelijk en betaalbaar te houden. Het daartoe opgestelde Actieplan Transformatieplan Sociaal Domein gaan we de komende jaren inhoudelijk invulling geven. Daartoe stellen we met uw raad in een tweetal sessies een verbindend kaders sociaal domein vast met daarin de gezamenlijke doelstellingen, uitgangspunten, belangrijke thema's, planning en rollen. Voor het college is belangrijk uitgangspunt het versterken van de eigen kracht en zelfredzaamheid met o.a. behulp van een integrale, effectieve en efficiënte hulpverlening en ondersteuning aan onze inwoners. We willen de komende jaren investeren in de transformatieopgave. We gaan inzetten op preventie en nieuwe, meer laagdrempelige, collectieve vormen van zorg en werkend leren. Alles in samenwerking met zorgaanbieders, werkgevers, onderwijs en andere partners. We verwachten van iedere partij een actieve bijdrage. Het sociale domein omvat echter veel meer dan de uiteindelijke zorg en ondersteuning voor onze inwoners. We hebben te maken met tal van activiteiten die we inzetten voor een goede sociale infrastructuur in de wijken, de participatie van onze inwoners en het bieden van een vangnet voor onze kwetsbare inwoners. Door vanuit een gedeeld kader te werken, kunnen we onze ambitie en doelstellingen realiseren. Dit kader dient als leidraad voor onze gezamenlijk aanpak en richt zich op vier thema's:

- Preventie
- Eenvoudige en integrale toegang (in de wijk)
- Effectieve zorg en ondersteuning (kwaliteit)
- Monitoring

3. Preventie

In Deventer omarmen we de essentie van het recentelijk uitgebrachte rapport "De juiste zorg op de juiste plek": het voorkomen van (duurdere) zorg, verplaatsen van zorg (dichterbij mensen thuis) en het vervangen van zorg (door andere zorg zoals e-health). De beweging van 'ziekte en zorg' naar 'gezondheid en gedrag' speelt daarbij een belangrijke rol. Het gaat om het vroegtijdig signaleren van problemen. Daarmee kan er sneller en effectiever ondersteuning worden geboden. We hebben oog voor het voorzieningenniveau in dorpen en wijken en eigen inbreng van inwoners wordt door ons daarbij ondersteund. En onze ruimtelijke omgeving waarin we ons met de komst van de Omgevingswet op voorbereiden kan positief bijdragen aan het gezond wonen en werken in Deventer. Onderwijs is de duurzame kracht achter elke samenleving, waarmee de basis gelegd wordt voor een goede toekomst van onze samenleving. We zetten alles op alles om het aantal voortijdig schoolverlaters verder terug te brengen. Het streven is de ondersteuning zo licht mogelijk aan te bieden, en alleen zwaardere ondersteuning als dit echt nodig is. Dit vraagt een sterke organisatie van de voorliggende voorzieningen om te voorkomen dat er direct complexere ondersteuning, zorg of een inkomensvoorziening ingezet wordt. De wijze waarop informatie, advies en cliëntondersteuning wordt geboden, met tevens oog voor niet digitaalvaardige inwoners, is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Daarnaast moeten we blijven inspelen op (het voorkomen van) specifiek probleemgedrag dat zich nu al voordoet zoals (bijvoorbeeld overmatig drugsgebruik onder jongeren, huiselijk geweld, kindermishandeling, eenzaamheid, psychosociale problemen). De signalen die we hebben ontvangen rondom de sentimentenmonitor zullen we daarbij betrekken. Tot slot zoeken we hierbij ook de verbinding en aansluiting bij landelijke ontwikkelingen zoals het nationaal preventieakkoord, het sportakkoord en het actieprogramma tegen eenzaamheid.

We versterken de sociale infrastructuur in de wijken en zorgen door vroegsignalering en voorliggende voorzieningen en stimuleren dat we een beweging op gang krijgen van 'ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag'.

Wat gaan we doen?

- We gaan contracten afsluiten met acht algemene voorzieningen in de wijken die voor iedereen beschikbaar zijn en gebruikt worden ipv een individuele voorziening.
- We zorgen ervoor dat welzijn dichtbij ouders en kinderen gebracht wordt. Kinder- en jongerenwerk is laagdrempelig en signalerend aanwezig in elke wijk.
- Het Jeugdnetwerk stimuleren we als de verbindende factor op het gebied van veiligheid en preventie. De doorontwikkeling met de aanvulling van gezinscoaches en de sociale teams draagt bij aan meer preventie en signalering.
- We stimuleren de samenwerking tussen aanbieders voor kinderopvang, VVE en scholen. We stimuleren de vorming van Integrale Kindcentra (IKC) in de wijken en buurten waar dat nodig is. We nemen een actieve rol, zodat afspraken gemaakt kunnen worden over de doorgaande lijn tot en met de zorgaanbieders.
- We stellen samen met jeugdgezondheidszorg, welzijnsorganisaties, scholen en andere relevante partijen een plan op waarin concreet wordt aangegeven hoe ieder bijdraagt aan betere preventie in vervolg op "Het normale leven versterken".
- We stimuleren de samenwerking en verbinding van partijen binnen zorg, welzijn en onderwijs. We zetten in op activiteiten die een overstijgende preventieve werking hebben op verschillende domeinen.
- We actualiseren ons sportbeleid en versterken de samenwerking tussen sportverenigingen, Sportbedrijf Deventer, onderwijs, Raster en de Vrijwilligerscentrale om kennis laagdrempelig met elkaar te delen. Onderdeel hiervan is ook het opstellen van een accommodatieplan. Daarbij kijken we o.a. hoe we kunnen voldoen aan de ruimtevraag voor sportactiviteiten nu en in de toekomst. Door vraag en aanbod bij elkaar te brengen, worden beschikbare faciliteiten optimaal benut. Samen met het Sportbedrijf onderzoeken we hoe dit het beste kan, bijvoorbeeld via een Integraal Sportloket.
- Bij nieuwbouw van woonwijken is oog voor voldoende aanwezigheid van kwalitatief groen met speelruimte en ontmoetingsplaatsen. En in elke wijk wordt gestreefd naar een natuurspeelplaats voor kinderen.
- Om eenzaamheid te voorkomen en tegen te gaan, gaan we vanuit cultuur en sport ouderen stimuleren om deel te nemen aan activiteiten.
- Opbouwwerk heeft een herkenbare plek in de sociale teams. Hiervoor zetten we tijdelijk extra capaciteit in. Hierbij gaan we ook bezien of er voldoende en adequaat aanbod is aan buurthuizen.
- Bij schuldenproblematiek wordt in een zo vroeg mogelijk stadium snelle en gerichte ondersteuning gegeven door team BAD en worden signalen van betalingsachterstanden vroegtijdig doorgegeven vanuit nutsbedrijven en woningbouwcorporaties. De extra middelen van het Rijk zetten wij in om doorbraken op het gebied van wonen, werken en schulden te realiseren. Hierbij richten we ons ook specifiek op het voorkomen van schulden bij jongeren en onderzoeken we de mogelijkheden van de inzet van mobility mentoring. We verbeteren onze minimaregeling in het kader van armoedebestrijding.
- In de ontwikkeling en herverdeling van onderwijshuisvesting door de schoolbesturen gaan we een coördinerende rol spelen met het oog op een goede spreiding en kwaliteit van onderwijsvoorzieningen.
- Deventer bouwt verder aan de Regenbooggemeente en ondersteunt activiteiten die bijdragen aan de sociale acceptatie, veiligheid en emancipatie.

Beleidskaders en –plannen

- Actualisatie visie "Wieg naar werk" (wethouder Rorink)
 - o Dit is de actualisatie van de huidige gemeentelijke visie op de jeugd, waarin de onderdelen preventie (integratie notitie "Normale Leven versterken") en de jeugdzorg belangrijke (nieuwe) onderdelen zijn.
 - o Planning:
 - Gesprek met de raad over de visie: januari 2019
 - Gesprekken met partners in de stad: december 2018-maart 2019

- Bespreking met bestuurder/ college: april 2019
 - Bespreking uitwerking met de raad: mei 2019
 - Rol raad: kaderstellend en controlerend
 - Vaststelling door raad: juni 2019
- Preventieplan (wethouder Kolkman)
 - Samen met relevante partijen wordt de bijdrage aan een betere preventie afgesproken
 - Planning:
 - Gesprekken met partners in de stad: januari-april 2019
 - Delen/ bespreken opbrengst uit de gesprekken met de raad: april 2019
 - Bespreking met bestuurder/ college/ raad: mei 2019
 - Rol raad: kaderstellend en controlerend
- Nota Gezondheid (wethouder Kolkman)
 - De gemeente is op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) verplicht om elke vier jaar lokaal gezondheidsbeleid vast te stellen.
 - Planning:
 - Ophalen input bij partners in de stad: september 2018- februari 2018
 - Delen/ bespreken opbrengst en eerste aanzet met de raad: februari 2018
 - Opstellen concept en bespreken met bestuurder/ college: maart 2018
 - Bespreking concept met de raad: april/ mei 2019
 - Rol raad: kaderstellend en controlerend
 - Vaststelling nota door raad: juni 2019
- Uitvoeringsplan Minimabeleid en schuldhulpverlening 2017-2020 (wethouder Kolkman)
 - Het uitvoeringsplan betreft de uitwerking van het beleidsplan Minimabeleid en Schuldhulpverlening. Focus daarin is preventie en laagdrempelige toegang voor inwoners, maatwerk en integraliteit en versnelling van doorlooptijden in de schuldhulpverlening. Kortgezegd: “de focus op financiële versterking”. Samenwerking en integraliteit verbeteren we door het bundelen van krachten binnen het minimabeleid: uitvoerende teams en partners in de stad.
 - Planning:
 - Informeren over stand van zaken uitvoering via kwartaalrapportages
 - Rol raad: controlerend
- Sportbeleid (wethouder Kolkman)
 - We actualiseren het sportbeleid in Deventer in samenspraak met de verenigingen, het Sportbedrijf en lokale partners. Daarbij wordt aandacht besteed aan de vertaling van het Nationaal Sportakkoord alsmede het verbeteren van de zwemvaardigheden van kinderen die dat nu niet of onvoldoende leren.
 - Planning:
 - Opstellen sportbeleid met partners: januari-juni 2019
 - Delen/ bespreken kaders met de raad: maart 2019
 - Opstellen concept beleidsnota en bespreken concept met bestuurder/ raad: september 2019
 - Rol raad: kaderstellend en controlerend
 - Vaststelling nota door raad: oktober/ november 2019
- Plan van aanpak Regenboogstad (wethouder Kolkman)
 - We maken een plan van aanpak voor het verder uitbouwen van Deventer als Regenbooggemeente.
 - Planning:
 - Opstellen voorstel en delen voorstel met de raad: februari 2019
 - Rol raad: kaderstellend en controlerend
 - Raadsmededeling en verzoek om wensen en bedenkingen aan de raad: februari 2019
- Vrijwilligersbeleid, mantelzorg (wethouder Kolkman)
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (wethouder Rorink)

- De gemeente is gehouden om jaarlijks een Integraal Huisvestingsplan voor onderwijshuisvesting vast te stellen. De leegstand van schoolgebouwen en de komst van een aantal nieuwe scholen brengt met zich mee dat er een herschikking van locaties en gebouwen moet plaatsvinden. Dit wordt vastgelegd in een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP).
- Planning:
 - Opstellen nieuw IHP: september 2019
 - Bespreken voorstel met onderwijspartners in OOGO: oktober 2019
 - Vaststellen voorstel door de raad: november 2019
 - Rol raad: kaderstellend en controlerend

4. Toegang

In Deventer zijn de (gemeentelijke) toegangen voor de diverse werkterreinen georganiseerd via de Sociale Teams in de wijken, de Gezinscoaches, Deventer Werk talent, team Budgetadvies Deventer, Bijzonder Zorgteam en de medewerkers inkomensondersteuning. Dit biedt een adequate infrastructuur voor onze inwoners, maar het zijn afzonderlijke organisaties met eigen werkprocessen. Vanuit de gedachte “1 plan, 1 huishouden, 1 regisseur” is het gewenst om tot een gezamenlijke definitie hiervan te komen om zo meer verbindingen te leggen, van elkaars expertise gebruik te maken, efficiencykansen te benutten en de regierol te beleggen. Ook speelt binnen de toegangen afzonderlijk de doorontwikkeling van de eigen professionele organisaties. Daarbij is voor de sociale teams, gezinscoaches en beschermd wonen (regio functie) eveneens het vraagstuk aan de orde van de rechtmatigheid van de gemeentelijke subsidie die nu wordt gebruikt om de taken in de toegang te realiseren. Het college onderzoekt of de huidige juridische grondslag toereikend is. Ook bereidt het college eventuele vervolgstappen voor om continuïteit in de dienstverlening aan onze inwoners, de rechtszekerheid voor de medewerkers in de toegang alsmede de onafhankelijkheid van de teams in de toegang te kunnen waarborgen.

We versterken de samenwerking tussen de toegangen opdat we voor inwoners een werkwijze realiseren vanuit “1 plan, 1 huishouden, 1 regisseur”.

Wat gaan we doen?

- We vergroten de bereikbaarheid en professionaliteit van onze toegangen en hun onderlinge samenwerking.
- Vanuit de toegang hebben we meer oog voor de mogelijkheden van bewoners (probleemoplossend vermogen) en bewonersinitiatieven (de basis).
- Het sociaal team, het team gezinscoaches en Deventer Werk talent maken afspraken over wie, wanneer verantwoordelijk is voor het komen tot één plan en wie daarbij als regisseur optreedt.
- We vergroten het uitgavenbewustzijn in de gehele keten, zodat passende zorg en ondersteuning wordt geboden die ook op langere termijn toegankelijk en betaalbaar blijft.
- We realiseren een sluitende aanpak voor kwetsbare jongeren en zorgen voor een warme overdracht rondom overgangsmomenten (18-/18+). We spreken de ondertekenaars van het Convenant 18-/18+ en Sluitende Aanpak aan op hun verantwoordelijkheid en maken afspraken over de regie over jongeren met schakelpunt, jongerenloket en de andere toegangen. Bij de overgangsmomenten 18-/18+ maken we gebruik van de ervaringen die we opdoen in de pilot “I4Sociaal” die we samen met de gemeenten Enschede, Groningen en Zwolle uitvoeren.
- We verstevigen onze samenwerking met huisartsen oa. door de inzet van jeugdconsulenten.
- We geven prioriteit aan de doorontwikkeling van de klassieke sociale werkvoorziening naar een modern leerwerkbedrijf. We vragen KonnecteD om een concreet plan en de implementatie daarvan.
- We realiseren een stevig werkproces rondom het voorkomen en bestrijden van fraude in de zorg. De bestaande werkprocessen rondom toezicht, handhaving en het voorkomen en aanpakken van fraude houden we tegen het licht en gaan we waar mogelijk gezamenlijk organiseren.
- We realiseren een sluitende aanpak op het gebied van de veiligheid rondom kinderen, sociale teams, Bijzonder Zorgteam, gezinscoaches, Raad voor de Kinderbescherming en gecertificeerde instellingen.

Beleidskaders en –plannen

- Doorontwikkeling sociale teams (wethouder Grijsen)
 - o Het verder versterken van rol, functie en positie van de sociale teams, met daarbij specifiek aandacht voor brede opdracht; samenlevingsopbouw, preventie, toegang.
 - o Planning:
 - Informeren over stand van zaken doorlopend/ via kwartaalrapportages
 - Rol raad: controlerend
- Doorontwikkeling van KonnecteD tot modern werk- en leerbedrijf (wethouder Walder)
 - o Planning:
 - Opstellen visie: januari 2019
 - Uitgangspunten visie delen/ bespreken met de raad: februari/ maart 2019
 - Bedrijfsplan opstellen door KonnecteD: april 2019
 - Stand van zaken melden via kwartaalrapportages
 - Rol raad: controlerend, vaststellen bedrijfsplan
- Integrale toegang (collegebreed)
 - o Afspraken in de uitvoering maken rondom de verdere samenwerkingskansen tussen de teams in de toegang.
 - o Planning:
 - Gesprekken organiseren tussen teams in de toegang over samenwerking
 - Doorlopend
 - We faciliteren jaarlijks een gesprek tussen de teams in de uitvoering en de raad
 - Rol raad: controlerend
- Rechtmatige basis (inkoop-subsidie) realiseren voor de opdrachtverlening aan teams en organisaties in de uitvoering tbv de taken in de toegang van de sociale teams, beschermd wonen (regio functie) en gezinscoaches (wethouders Grijsen, Walder, Verhaar en Rorink).
 - o We realiseren een rechtmatige opdracht voor de taken die worden uitgevoerd door de teams in de toegang.
 - o Planning:
 - Projectplan opstellen: januari 2019
 - Bespreken opdracht verkenning met college: januari 2019
 - Looptijd opdracht: januari - september 2019
 - Rol raad: controlerend
- Fraude voorkomen en bestrijden. De maatschappelijke gevolgen van (zorg)fraude zijn aanzienlijk. Criminelen zien in een gat in de markt en verrijken zichzelf met overheidsgeld. In Deventer wordt jaarlijks zo'n 80 miljoen euro besteed aan ondersteuning en zorg. Aan de hand van voorbeelden in het land (oa Toolbox fraude Twente) gaan we aan de slag met preventie, controle en handhaving van fraude. Doelstelling is om rechtmatige zorg voor (kwetsbare) inwoners te bevorderen. Het gaat om het bereiken van een juiste besteding van de gelden en het beschermen van een kwetsbare doelgroep. De ervaringen die worden opgedaan met het onlangs opgestelde beleidsplan Dienstverlenend Handhaven bij de Participatiewet worden hierbij betrokken.
 - o Planning:
 - Uitvoeringsplan opstellen: juli 2017
 - Rol raad: kaderstellend en controlerend

5. Maatwerk

Bij dit thema gaat het om kwaliteit in de zorg, kwaliteit van aanbieders en het zorgdragen voor beheersing van de uitgaven die hierin gedaan worden. Van belang zijn de aanbestedingen die voor de maatwerkvoorziening worden gedaan en het goed organiseren van de relatie met de aanbieders. Daarbij moeten we onszelf de vraag stellen welke aanbieders we nodig hebben om tot innovatie te komen.

We sturen op kwaliteit in de zorg en passende voorzieningen voor onze inwoners zodat zorg en ondersteuning ook op langere termijn toegankelijk en betaalbaar blijft.

Wat gaan we doen?

- In onze aanbestedingstrajecten zetten we door resultaatsturing de kwaliteit in de zorg centraal.
- We zetten in op de verruiming van de mogelijkheden om mensen in de bijstand activiteiten te laten doen zonder dat dit gevolgen heeft voor de uitkering.
- We koppelen de uitvoering van de Participatiewet zoveel mogelijk aan lokale, duurzame werkgelegenheid.
- We volgen de experimenten die we doen met de Bijstand.
- We verkennen de mogelijkheden om te komen tot nieuwe vormen van additioneel werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en betrekken daarbij de ervaringen met SROI en Stadswerkplaats.
- De Stadswerkplaats ontwikkelen we door tot het middel om maximaal te groeien richting werk.
- We willen meer aandacht en mogelijkheden voor praktijkgerichte opleidingen en het scholen van inwoners met 'twee rechterhanden'. Door in gesprek te gaan met onze partners, willen we ervoor zorgen dat diverse opleidingsniveaus beter op elkaar aansluiten. Dit vraagt om nieuwe werkwijzen, bijvoorbeeld meester-gezel, en een betere aansluiting tussen onderwijs, arbeidsmarkt en de ondersteuning die de gemeente daarin via Deventer Werk talent te bieden heeft. We willen doorlopende lijnen en rechtstreekse uitstroom vanuit het (praktijkgerichte) onderwijs naar de arbeidsmarkt, met een ondersteunende en regisserende rol van Deventer Werk talent en het Jongerenloket.
- We stellen een thuiszitterspact (2019-2022) samen met alle betrokken partijen op. Dit met als doel dat meer kinderen de school met een diploma verlaten. Daarom willen we de komende jaren investeren op de relatie met de samenwerkingsverbanden. We willen hierin een trekkende rol gaan vervullen.
- Samen met het bedrijfsleven pakken we de jeugdwerkloosheid aan. Daarbij is aandacht voor de samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Voor de vorming van een goede Human Capital-agenda werken we samen met het bedrijfsleven en onderwijs om zo de talenten van onze inwoners beter te benutten.
- Samen met belangrijke betrokkenen in de stad, zoals het Deventer Ziekenhuis en zorginstellingen, zien wij kansen voor eHealth en nieuwe zorgconcepten.
- Het thema integratie en inwonering krijgt de komende periode nieuwe inkleuring. De gemeente krijgt regie op inwonering en het leenstelsel wordt afgeschaft. Gemeenten krijgen een brede intake en een Persoonsplan inwonering en Participatie en betalen huur en kosten voor verzekeringen vanuit de bijstand. Er gelden strengere eisen voor inwonering waaronder een hogere taaleis. Ook kunnen gemeenten eerder boetes uitdelen als nieuwkomers zich niet voldoende inzetten.

Beleidskaders en –plannen

- We werken de vastgestelde startnotitie arbeidsmarktbeleid uit in concrete uitvoeringsplannen voor de 4 pijlers (wethouder Walder)
 - o 4 pijlers, waarvan 3 inhoudelijk: vestigingsklimaat, iedereen actief en creëren van werkgelegenheid
 - o Planning:
 - Opstellen uitvoeringsplannen: januari- juli 2019
 - Rol raad: controlerend
- Beleidskader Iedereen Actief! (wethouder Walder)
 - o Het beleidskader, dat onze inzet beschrijft in het kader van de Participatiewet en de daarin te onderscheiden doelgroepen wordt geactualiseerd. Hiertoe zijn gesprekken gevoerd met stakeholders en betrokken partijen.
 - o Planning:
 - Gesprekken met het veld en ophalen input actualisatie kader: december 2018

- Bespreken uitgangspunten beleidskader met de raad: februari 2019
 - Bespreken concept beleidskader met bestuurder/ college: maart 2018
 - Bespreken concept met raad: april/ mei 2019
 - Vaststellen beleidskader door raad: juni 2019
- Beleidskader Wmo (wethouder Grijsen)
 - Het beleidskader Wmo beschrijft onze inzet in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)
 - Planning:
 - Gesprekken met partners en opstellen concept: januari-april 2019
 - Delen opbrengst en bespreken uitgangspunten beleidskader met de raad: mei/ juni 2019
 - Opstellen concept beleidskader en bespreken met bestuurder/ college: juli 2019
 - Bespreken concept met raad: september 2019
 - Vaststellen kader door raad: oktober/ november 2019
- Experimenteren met de bijstand (wethouder Kolkman)
 - We voeren een experiment uit met de bijstand sinds oktober 2017. Met dit experiment onderzoeken we welke aanpak mbt arbeids- en re-integratieverplichtingen werkt en leidt tot meer participatie.
 - Planning:
 - Informeren raad over stand van zaken
 - Rol raad: controlerend en kaderstellend
- Pilots (proefprocessen) rondom beschermingsbewind (wethouder Kolkman)
 - Onze werkwijze wordt ter beoordeling voorgelegd aan de rechter
 - Planning:
 - Informeren raad over stand van zaken gedurende pilotfase
 - Rol raad: controlerend
 - Na pilotfase wordt beleid herijkt en heeft de raad ook kaderstellende rol
- Thuiszitterspact 2019-2022 (wethouder Rorink)
 - Afspraken met partners om thuiszitters naar opleiding/ werk te begeleiden
 - Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de reeds afgesloten convenanten met partners rondom "Sluitende aanpak" en "18-/18+".
 - Planning:
 - Opstellen en afstemmen pact: februari 2019
 - Ondertekenen pact: maart 2019
 - Rol raad: controlerend
- Lokaal Actieplan Beschermd Wonen (wethouder: Verhaar)
 - Deventer voert mede namens de gemeenten Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen taken uit voor de regio. Dit betreft de maatschappelijke opvang, verslavingszorg, openbare geestelijke gezondheidszorg en beschermd wonen. Dit is vastgelegd in de regiovisie 2017-2022 en het regionaal actieplan 2017-2022. De regiovisie is in 2017 door de gemeenteraden vastgesteld en bevat de inhoudelijke, financiële en organisatorische kaders. Het regionaal actieplan is vervolgens vastgesteld door de colleges van burgemeester en wethouders. Daarnaast komt iedere gemeente met een vertaling in een lokaal actieplan (uitvoeringsplan).
 - Planning:
 - bespreken opzet en eerste contouren bestuurder: september 2018
 - bespreken actieplan met stakeholders: oktober-december 2018
 - bespreken verdere uitwerking bestuurder: december 2018
 - bespreken actieplan in college: januari/februari 2019
 - raadsmededeling: februari/maart 2019
 - Rol raad: controlerend
- Aanbesteding zorg, ondersteuning en vervoer (wethouder Rorink, Grijsen en Verhaar)
 -

- Aanbesteding zorg, ondersteuning en vervoer (wethouder Rorink, Grijsen en Verhaar)
 - o De komende jaren zal er over de inkoop-subsidie van diverse taken in de zorg en ondersteuning aan onze inwoners besluitvorming plaatsvinden. Ook moet daarin een keuze worden gemaakt over het al dan niet in (regionale) samenwerking uitvoeren ervan en de eventuele gezamenlijke aanbesteding tussen taakgebieden.
 - o Planning:
 - Hulpmiddelen Wmo: het contract met Welzorg loopt af op 1-1-2019 en kan met 1 jaar verlengd worden tot 1-1-2020.
 - Besluit college tot verlenging: november 2019
 - Voorstel voor aanbesteding per 1-1-2020: maart 2019
 - Besluit college aanbesteding 2020: april 2019
 - Beschermd Wonen: er wordt gewerkt met jaarlijkse subsidieverlening. Onderdeel van het regionaal actieplan is dat we ons in 2019/2020 buigen over toekomstige bekostiging.
 - Jeugdzorg: de regionale aanbesteding loopt af op 1-1-2020
 - Besluit over verlenging huidige contract: ...
 - Voorstel aanbesteding....
 - Wmo: het raamcontract gaat in op 31-12-2018 en loopt af op 31-12-2019 en kan met 1 jaar verlengd worden
 - Besluit over verlenging huidig contract: oktober 2019
 - PlusOv: aanbesteding per 1 oktober 2019
 - Rol raad: kaderstellend en controlerend

6. Monitoring

We gaan de monitor Sociaal Domein die we nu gebruiken als signaleringsinstrument verder doorontwikkelen. Om de raad te kunnen voeden in haar controlerende rol sturen we twee keer per jaar (voorjaar en najaar vanwege relatie met P&C cyclus) de monitor toe en bespreken we. Met de partners in de toegang bespreken we de ontwikkelingen die voortvloeien uit de monitor om te bezien of bijsturing nodig of gewenst is. Vanuit zowel raad als college is geconstateerd dat de monitor verder doorontwikkeld moet worden als sturingsinstrument. Vanuit de optiek dat we nauwgezet moeten kunnen volgen of de transformatiedoelen worden gerealiseerd. Doel is om te komen tot datagerichte sturing, waarmee we naast het algemene Deventer beeld ook inzicht krijgen in de situatie op wijkniveau en daardoor gerichter kunnen sturen op maatschappelijke effecten. Ieder kwartaal zullen de inhoudelijke en financiële resultaten van de uitvoering in het sociaal domein besproken worden in het college en wordt de raad hierover geïnformeerd via de kwartaalrapportages. De inzet van data en analyses opent nieuwe mogelijkheden naar een slimmere en efficiëntere manier van werken: datagericht sturen. De mogelijkheden hiervan gaan we verkennen en toepassen om op die manier mogelijk te maken:

- effectiever en sneller handelen en anticiperen op toekomstige ontwikkelingen;
- kosten beter inzichtelijk maken en zelfs reduceren;
- direct reageren op signalen van interne én externe klanten.

We realiseren datagerichte sturing op de kwaliteit en uitgaven in de zorg en ondersteuning in Deventer.

7. Organisatie

We hebben te maken met mensen in hun volledige levenscyclus. Daarom is het van groot belang dat de ketens binnen zorg, werk, jeugd, welzijn, onderwijs en veiligheid elkaar in hun werkzaamheden versterken. Op de diverse schakelmomenten tussen de ketens moeten goede verbindingen worden gemaakt. Daarmee kan worden voorkomen dat mensen tussen wal en schip raken. Door als college gezamenlijk en integraal aan de slag te gaan met dit verbindend kader sociaal domein als basis hopen we onze ambities en doelstellingen te realiseren en uw raad daarin overzicht en inzicht te geven.

Eens per kwartaal vindt er in college een bespreking plaats over de stand van zaken in de uitvoering van het verbindend kader. Hierin worden de gedeelde vraagstukken besproken. Het college voert vanuit de diverse portefeuilles regelmatig gesprekken met partners in de keten en laat zich verder adviseren door de Adviesraad Sociaal Domein Deventer, de jongerenraad en het Aanspreekpunt Jeugd, Werk en Zorg.

Bijlage: actieplan Transformatie Sociaal domein

1. Inleiding

Bewoners met een hulp of ondersteuningsvraag krijgen toegang en ondersteuning dicht bij huis. Voor bewoners zitten er geen schotten tussen werk, zorg of opvoeden. Professionals geven samen met de bewoners de ondersteuning vorm, waarbij de professional vanuit zijn deskundigheid een afweging maakt over de inzet van middelen en zich daar medeverantwoordelijk voor voelt. De eigen regie van bewoners en het gebruik maken van het netwerk en mogelijkheden van bewoners is daarbij uitgangspunt. We bezien de ontwikkelingen in het sociale domein in samenhang, de vraagstukken benaderen we vanuit 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur en ontwikkelen ze in samenspraak met inwoners en partners.

Sinds 2015 zijn we vanuit onze nabijheid bij bewoners als gemeente verantwoordelijk voor nagenoeg het volledige sociale domein na de invoering van de Jeugdwet, Participatiewet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Met deze overheveling (transitie) van taken hebben we een grote verantwoordelijkheid gekregen en is onze gemeentebegroting uitgebreid met een budget van circa 80 miljoen. Dit budget is met flinke kortingen door het Rijk overgedragen aan gemeenten. Daarmee een grote uitdaging voor gemeenten om de taken binnen budget uit te voeren.

De afgelopen jaren is landelijk duidelijk geworden dat gemeenten meer tijd nodig hebben om de transformatie vorm te geven en dat vanwege de nabijheid bij bewoners meer problemen achter de voordeur zichtbaar worden. Veel gemeenten kampen met grote tekorten in het sociaal domein. Dit is door het Rijk erkend en hiertoe zijn via het accres (maartcirculaire 2018) extra middelen structureel beschikbaar gesteld ter dekking van de tekorten in het sociaal domein.

De gemeente kan vernieuwing faciliteren, maar niet uitvoeren. De professionals in de uitvoering dragen bij aan de vernieuwing in de interactie met bewoners. Verandering in de wijze waarop we kwetsbare inwoners met maatschappelijke middelen tegemoetkomen in hun kwetsbaarheid.

Transformatie is niet eenvoudig, wel urgent. Zonder transformatie is er geen passende ondersteuning voor inwoners en loopt de gemeente financieel vast. Een eenzijdig beleid gericht op kostenbeheersing door een strikte toegang, budget en tariefkortingen werkt niet. Het benut niet de potentie van vernieuwing en een aanpak zonder vernieuwing werkt niet. Het is vervolgens de vraag wat er nodig is om deze transformatie te kunnen realiseren.

In dit actieplan worden de opgaven en de daarin gekozen transformatie aanpak geformuleerd. Tevens wordt daarbij de route aangegeven voor de komende jaren in het sturen op uitgaven en sturen op kwaliteit in het sociale domein. Voor de realisatie van de transformatieopdracht maken we inzichtelijk welke activiteiten, met welke benodigde capaciteit, welk financieel effect heeft in welke periode. De nadere uitwerking in activiteiten zal ieder begrotingsjaar een vertaling krijgen in de programmabegroting.

Sociaal Domein

Van	Naar
zorgen voor	zorgen dat
klassieke hulpverlening	moderne ondersteuning
controle, beheersing	vertrouwen
grote organisatie	coöperatie
complex	integraal

2. Ambitie en doelstellingen

Deventer is een gemeente waar mensen graag willen opgroeien, wonen, werken, studeren en ouder worden. Een gemeente waar zorg en ontspanning in de buurt is. Een plek waar het veilig opgroeien is en mensen gezond ouder worden. Waar allerlei voorzieningen zijn om prettig en zelfstandig te wonen en te leven. En waarin mensen voor elkaar zorgen, met een zeer betrokken naaste omgeving en vrijwilligerswerk.

In de Deventer samenleving willen we dat iedereen naar vermogen meedoet. Mensen versterken zichzelf, doen iets voor een ander of voor de stad. Iedereen doet ertoe! Want alleen op die manier is en blijft Deventer een leefbare en vitale gemeente: mee doen is mee bepalen. We willen een sociale, inclusieve samenleving zijn waarin mensen zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid nemen voor de inrichting van hun eigen leven: een samenleving waar iedereen tot zijn recht komt. Waar mensen elkaar aanspreken op opgroeien, opvoeden, financiële onafhankelijkheid en maatschappelijk meedoen. Culturele achtergrond, sekse, leeftijd, talenten en beperkingen maken niet uit: iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij.

Mensen worden aangesproken op hun mogelijkheden, niet op hun beperkingen. In deze samenleving doen mensen minder snel een beroep op de overheid en heeft de gemeente een andere rol: de gemeente geeft alleen daar regie en ondersteuning waar die echt nodig is. In deze samenleving zijn de inwoners zelf verantwoordelijk voor het oplossen van hun problemen. Het heft in eigen handen maakt zelfredzamer, sterker, meer zelfvertrouwen en gelukkiger. Op eigen kracht waar mogelijk, al dan niet met een beroep op de directe omgeving, eventueel de inzet van algemene voorzieningen in wijken dorpen en alleen inzet van professionele ondersteuning als dat echt nodig is: "Wie zorg nodig heeft, kan op ons rekenen".

Onze doelstellingen:

- A. Maximale participatie van Deventer inwoners: mensen werken, versterken zichzelf, doen iets voor een ander, of voor de stad. Iedereen doet ertoe!
- B. Het bieden van een vangnet voor inwoners die (tijdelijk) niet volledig kunnen meedoen in de Deventer samenleving.

Teneinde deze doelstellingen te realiseren zullen we de transformatie moeten vormgeven in het sociale domein.

3. Opgaven

We werken lokaal met onze partners in de stad samen, experimenteren, geven ruimte aan professionals en sturen op resultaat. Maar het is ook duidelijk geworden dat transformeren veel meer tijd kost en dat we te maken hebben met tekorten in het sociaal domein.

Dat beeld zien we overigens landelijk. De budgetten zijn niet toereikend voor de uitgaven die we doen in het sociaal domein. In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor de Wmo en Jeugd gestegen en hebben we te maken met een tekort op BUIG. Het gaat om een stijging met een structurele doorwerking.

Sinds 2015 groeit de hoeveelheid cliënten gestaag. Door allerlei landelijke maatregelen, zoals langer thuis wonen, en doordat sociale teams dichtbij de mensen werken, komen de cliënten sneller in beeld en wordt er sneller ondersteuning ingezet. Dit verandert de komende jaren niet. Dit betekent dat bij ongewijzigd beleid de tekorten structureel worden. Nergens valt uit af te leiden dat hier een stop op komt. Daarnaast hebben we te maken met een taakstelling die bij de VJN 2016 is ingeboekt, waarmee we vanaf 2019 besparingen (vanaf 2020 € 1 mln. structureel) in de begroting moeten realiseren. Onze huidige inzet op transformatie laat nog te weinig financieel resultaat zien. Daarom zullen we de komende jaren sturing moeten geven aan de beheersing van de uitgaven en zullen we dit, naast kwaliteit in de zorg, centraal stellen. Hoewel de inkomsten vanuit het Rijk de komende jaren naar verwachting zullen toenemen, worden ook de risico's verhoogd als gevolg van maatregelen uit het Regeerakkoord (oa verlaging eigen bijdrage).

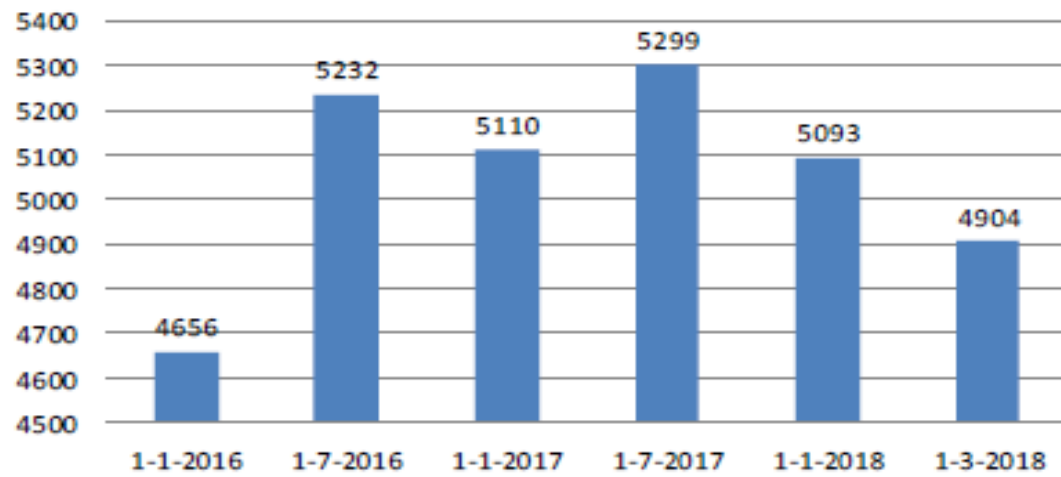
4. Probleemanalyse

Er is een eerste analyse gemaakt naar aanleiding van de cijfers uit het jaar 2017. Onderstaand is een korte eerste analyse weergegeven. Per onderdeel wordt een verdere analyse uitgevoerd.

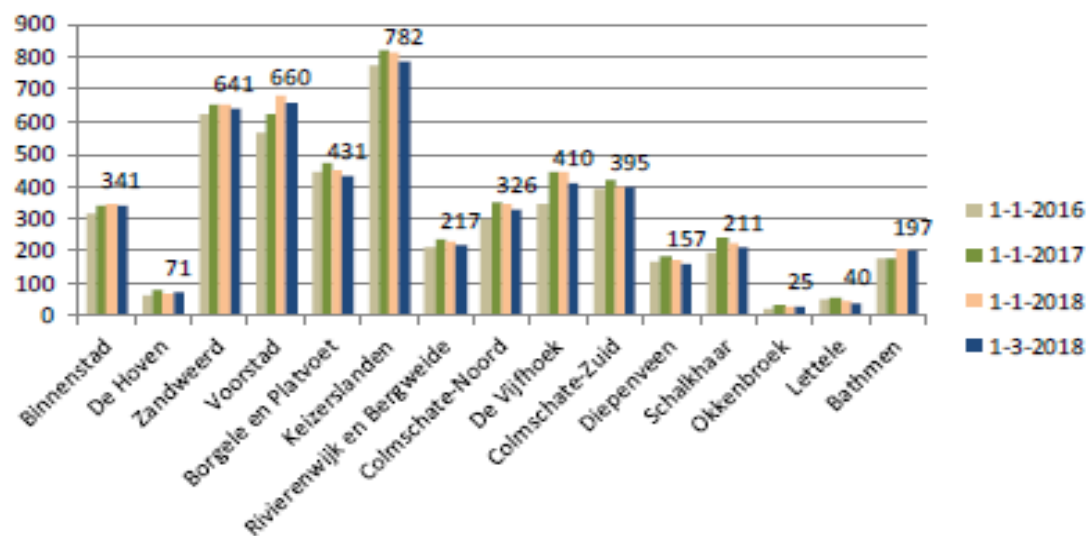
Algemeen:

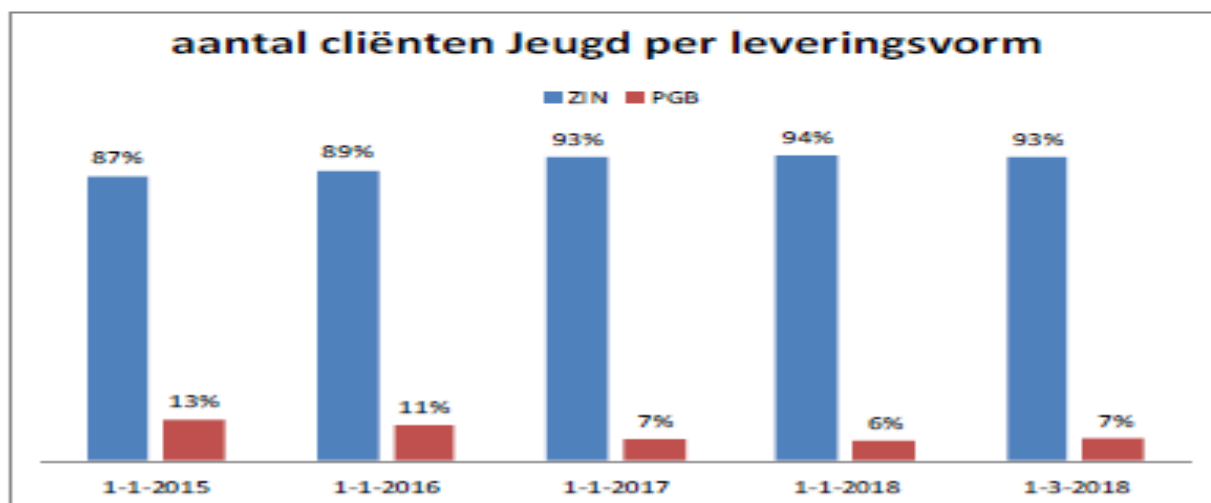
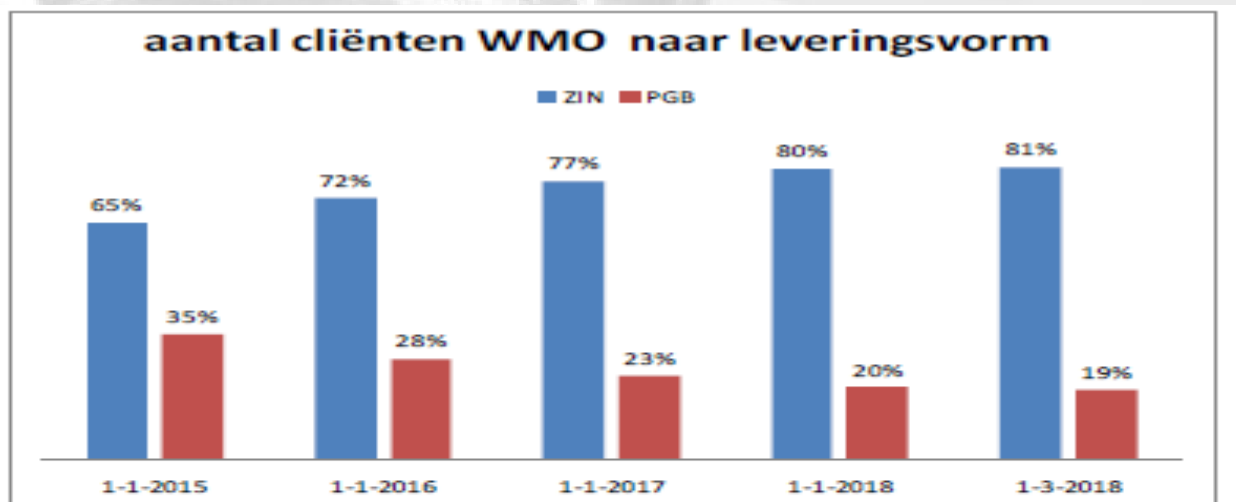
- Er is sprake van een stijging van de hoeveelheid unieke cliënten
- Uit de benchmark blijkt dat Deventer relatief veel cliënten met een maatwerkarrangement heeft. Ook hebben relatief veel huishoudens te maken met een voorziening in het sociale domein in vergelijking met het landelijk gemiddelde en gemeenten tussen 50.000-100.000 inwoners. Bevolkingsopbouw en –samenstelling zijn factoren die daarbij van belang zijn alsmede de nabijheid van de sociale teams in de wijken.
- Het aantal cliënten zorg in natura (ZIN) is de afgelopen jaren gestegen en er heeft een daling plaatsgevonden van het aantal cliënten met een persoonsgebonden budget (PGB). Vooral bij jeugdhulp wordt veel gebruik gemaakt van ZIN (93% in relatie tot 7% PGB). In vergelijking met andere gemeenten in de benchmark valt op dat Deventer nog steeds relatief veel PGB maatwerkarrangementen en relatief weinig ZIN maatwerkarrangementen heeft.
- Het aantal bijstandsuitkeringen is gedaald van 2950 eind 2016 naar 2850 per 31 december 2017. Ondanks deze daling heeft Deventer nog steeds te maken met een tekort op het BUIG budget. De afgelopen 2 jaar was er een verhoogde instroom van statushouders.
- Met de invoering van de Participatiewet heeft de gemeente te maken gekregen met nieuwe doelgroepen in de bijstand (o.a. voormalig WAJONG). Deze doelgroepen vragen een meer intensieve vorm van begeleiding naar werk.

aantal unieke cliënten op peildatum

aantal unieke cliënten per wijk

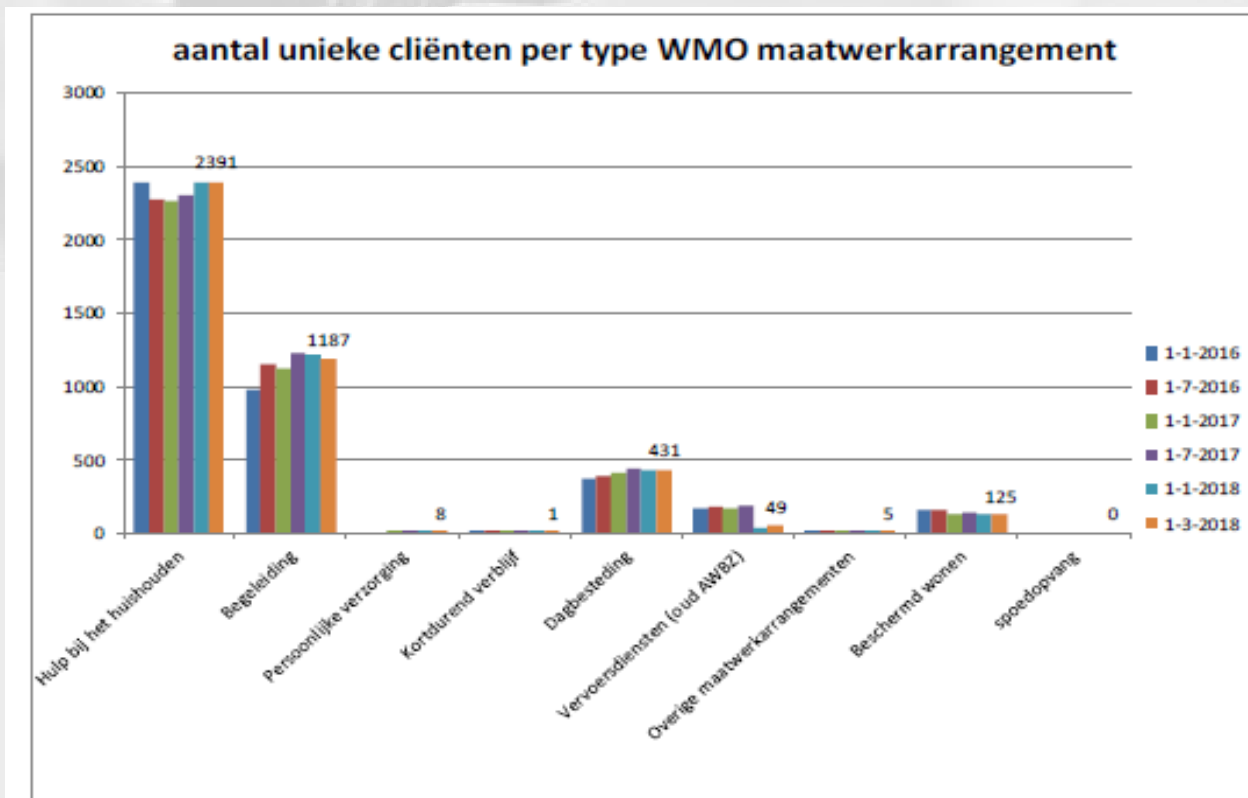

Bron: Monitor Sociaal Domein, voorjaar 2018

Wmo

- Er is sprake van een stijging in individuele begeleiding. Licht en complex individuele begeleiding stijgen meer dan medium. Dagbesteding medium stijgt meer dan licht en complex

- De groei van begeleiding komt met name voor in de wijken Voorstad en Keizerslanden
- De instroom doet zich vooral voor bij de jongere leeftijdsgroepen. Dit is een duidelijke afwijking tov de landelijke cijfers
- Er is sprake van een af- en toename geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en verstandelijk gehandicapten (VG) door weggaan bij grote aanbieder en met de vertrekkende zzp-er meegaan
- Er lijken VG cliënten bij te komen op basis van de groei van die aanbieders
- Het aantal cliënten bij aanbieders die de Turkse gemeenschap bedienen groeit significant
- Het aantal cliënten bij aanbieders die jongeren begeleiden groeit bij één aanbieder significant
- Nieuwe aanbieders hebben maar 1 of 2 cliënten. De cliënt maakt dus maximaal gebruik van de keuzevrijheid
- Op dit moment zijn 115 aanbieders actief in Deventer. De start in 2015 was met 80 aanbieders. Het zorgkantoor maakte gebruik van 45 aanbieders

Bron: Monitor Sociaal Domein, voorjaar 2018

Jeugdzorg

- Er vindt een lichte groei plaats van LVB (licht verstandelijk beperkt), GGZ (geestelijke gezondheidszorg) en J&O (Jeugd en Opvoedhulp)
- In 2017 zien we dat in Deventer t.o.v. van de omliggende gemeenten relatief veel jeugdhulp wordt ingezet. Er is een (lichte) stijging in LVB en GGZ zorg, en een kleine daling in de zorg die in via het Landelijk Transitie Arrangement wordt verstrekt. Budgettair lijkt 2017 met een kleine overschrijding (minder dan 1% van het beschikbaar budget) afgesloten te worden.
Winstwaarschuwing voor 2018: per 1 januari 2018 geen DBC's (diagnose behandelcombinaties) meer voor jggz en invoering bekostiging cliëntprofielen. In aantallen zal 2018 waarschijnlijk een zelfde lijn laten zien als voorgaande jaren, in uitgaven waarschijnlijk hoger.

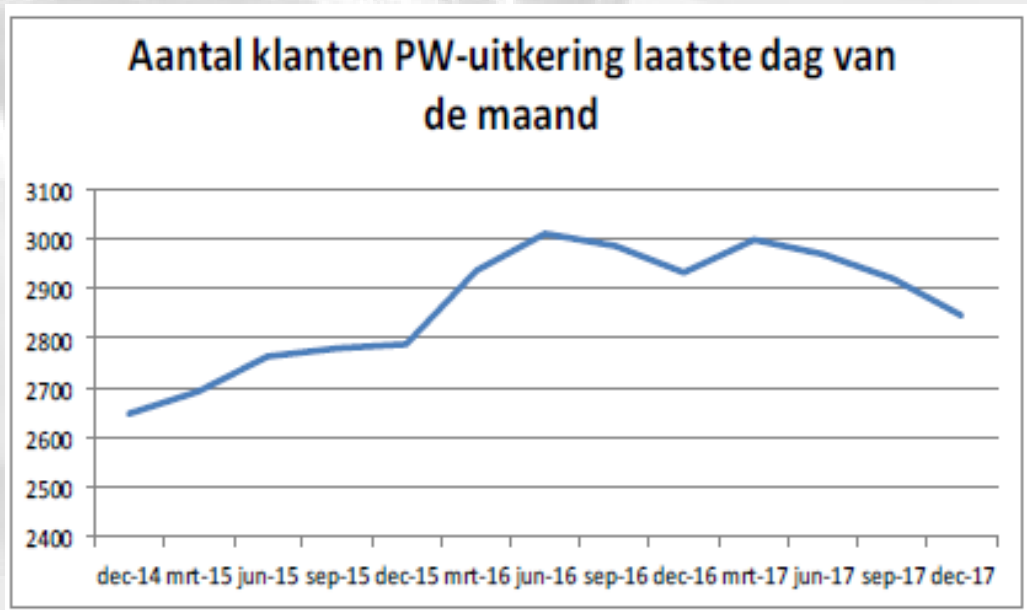
Aantal unieke cliënten jeugdzorg

2015	2458
2016	2676
2017	2658

Bron: Monitor Sociaal Domein

Participatiewet

- Ondanks de daling van het aantal bijstandsuitkeringen in 2017 is het aantal jongeren met een bijstandsuitkering vrijwel stabiel gebleven in 2017.
- Het beroep op loonkostensubsidie is toegenomen in 2017. Om te voldoen aan de taakstelling van de wet Banenafpraak zal het beroep op loonkostensubsidie de komende jaren fors gaan toenemen ten laste van het BUIG budget.
- Naast een beroep op de loonkostensubsidie leidt een extra focus op de wet Banenafpraak ook tot een toename van de benodigde jobcoaching gekoppeld aan de loonkostensubsidie. Deze jobcoaching wordt bekostigd uit het participatiebudget. Realisatie van de taakstelling van de wet Banenafpraak leidt tot een toename van het benodigd budget jobcoaching met circa € 275.000,- in 2018. De taakstelling loopt op tot 2025 en daarmee lopen de kosten voor jobcoaching naar verwachting ook op. Het participatiebudget stijgt niet evenredig mee.
- De realisatie van de taakstelling beschut werk leidt de komende jaren tot een stijging van de kosten voor begeleiding en die komen ten laste van het participatiebudget.
Het is op dit moment onzeker of de toename van het participatiebudget in de komende jaren voldoende is om de stijging van de lasten voor jobcoaching en begeleiding beschut werk volledig op te vangen.

Wet sociale werkvoorziening

- Het klassieke SW-bedrijf moet veranderen. De dalende budgetten, de flexibilisering van de arbeidsmarkt, de mismatch tussen vraag en aanbod, het oplopende participatiewetbestand en de toenemende kwetsbare minimaal opgeleide doelgroep, vragen om een sterke ondernemende speler. De uitgaven voor de verandering kunnen naar verwachting opgevangen worden binnen de reserves van GR Sallcon.
- Ondanks de ingezette transformatie zullen de tekorten op de uitvoering van de Sociale Werkvoorziening de komende jaren naar verwachting toenemen tot ongeveer € 3 miljoen in 2020. Tot 2024 kunnen deze tekorten naar verwachting opgevangen worden binnen de reserves van GR Sallcon.

We zien een stijging met een structurele doorwerking. Dit verandert de komen jaren niet en betekent dat bij ongewijzigd beleid de tekorten structureel worden. Nergens valt uit af te leiden dat hier een stop op komt.

5. Doelgroep en omvang

In Deventer doet circa 22% van onze huishoudens (landelijk: 18% bron "Waar staat mijn gemeente") een beroep op een voorziening in het sociaal domein en dat is relatief hoog. Dat kan komen doordat onze inwoners minder zelfredzaam zijn dan de aanname dat 80% van inwoners zelfredzaam is danwel dat we in Deventer te maken hebben met een onevenwichtige samenstelling van onze bevolking. Ook kan het betekenen dat we onze inwoners te weinig aanspreken op eigen verantwoordelijkheid, mogelijkheden of die van hun sociale omgeving.

Deventer heeft een bijzondere bevolkingssamenstelling (vergeleken met het landelijk gemiddelde):

- Demografisch: “groener” (meer jongeren) en “minder grijs” (minder ouderen)
- Relatief veel werklozen
- Relatief meer huishoudens met een bijstandsuitkering
- Relatief meer jongeren met jeugdhulp
- Relatief minder jongeren die met justitie in aanraking komen
- Relatief lage jeugdwerkloosheid
- Relatief meer mensen in de GGZ
- Relatief meer mensen met een Wmo maatwerkarrangement/ HH/ PGB
- Relatief veel zorginstellingen

Een nadere analyse van de aantallen per voorziening en de overlap wordt uitgevoerd.

6. Sturingsmogelijkheden en aanpak

Er is een inventarisatie gemaakt van de mogelijkheden voor sturing op de beheersing van de uitgaven in het sociaal domein. Deze maatregelen zijn uitgewerkt in de onderstaande aanpak.

De aanpak richt zich op vier thema's:

- Preventie
- Eenvoudige en integrale toegang (in de wijk)
- Effectieve zorg en ondersteuning (kwaliteit)
- Monitoring

Vraag bij deze thema's is of de bestaande aanpak, middelen en structuur toereikend zijn om deze opgave te realiseren en welke mogelijke (onbedoelde) neven effecten/consequenties dit op sommige terreinen heeft. Daarbij staan kwaliteit in de ondersteuning en zorg en de beheersing van de uitgaven als doelstellingen centraal. Naast aandacht voor de bestaande aanpak, werkwijzen, structuren is het ook noodzakelijk om te blijven innoveren in ideeën, mogelijkheden en werkwijzen. Daarom wordt voorgesteld om naast de reguliere aanpak en structuren een “ideeën” groep op te richten per sector, voorziening of thema, (mensen uit de samenleving) die vanuit verschillende invalshoeken en achtergronden spiegelen en suggesties en ideeën aanbrengen.

Het college monitort de stand van zaken en informeert vervolgens de raad elk kwartaal over de voortgang in dit actieplan.

6.1 Thema preventie

Om in Deventer werkelijk verandering te weeg brengen moet de aandacht zich fundamenteel richten op preventie in de zin van “het versterken van de aanwezige structuur en het zelfoplossend vermogen van mensen en hun netwerk”: universele preventie. Het gaat om het versterken van de basis en we richten ons op het versterken van het normale leven. Zodat wat goed is goed blijft en wat beter moet versterkt wordt. De beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag speelt daarbij een belangrijke rol. Het gaat om het vroegtijdig signaleren van problemen. Daarmee kan er sneller en effectiever ondersteuning worden geboden en worden er op de langere termijn uitgaven bespaard.

Opgave: De basis van de sociale infrastructuur in de wijken en dorpen moet op orde zijn. Daarbij gaat het om voorliggende voorzieningen. Onderdeel daarbij is het stimuleren van de eigen regie.

Activiteiten:

Preventie

- De basis op orde brengen met o.a. voorliggende voorzieningen en opbouwwerk (Versterken samenwerking WijDeventer, speeltuinverenigingen/buurthuizen en (innovatieve)zorgverleners).
- Het is belangrijk dat algemene voorzieningen voor iedereen beschikbaar zijn en bekend is bij onze toegang zodat er naar verwezen kan worden.
- Evalueren lopende preventie projecten op effectiviteit, bijdragen aan de opgave.
- Afschalen van de zorg i.s.m. zorgaanbieders.
- Buurthuisvoorzieningen en opbouwwerk nieuwe stijl als oren en ogen van de wijk.
- Preventie op risicogroepen. Zo licht mogelijke ondersteuning / zorg / bewezen methodieken.

Bestaande overlegstructuren: LEA-agenda, stuurgroep VVE-beleid, Gezond in Deventer, Salland United, platform wonen, welzijn en zorg.

6.2 Thema eenvoudige en integrale toegang

In Deventer zijn de toegangen voor de diverse werkterreinen goed, maar afzonderlijk georganiseerd. Vanuit de gedachte “1 plan, 1 gezin, 1 regisseur” is het de vraag of er nu voldoende verbindingen gelegd worden en voldoende van elkaars expertise gebruik wordt gemaakt. In de uitwerking van dit thema moet in kaart worden gebracht welke verbeterlagen er tussen de toegangen te realiseren zijn en te onderzoeken of één toegang gewenst danwel haalbaar is en wat de voordelen daarvan zijn.

Opgave: het realiseren van een toegang die werkt vanuit “1 plan, 1 gezin, 1 regisseur”

Activiteiten:

- In de samenwerking tussen de verschillende toegangen kan verkend worden of we voldoende zicht hebben op dubbelingen in toegang/zorg, op multiproblem gezinnen en 1 regisseur.
- Schaalvoordelen in de bedrijfsvoering in de samenwerking tussen Deventer WerkTalent, gezinscoaches en sociale teams.
- Verbeteren bereikbaarheid toegangen
- Mogelijkheden van bewoners en bewonersinitiatieven (de basis) beter benutten
- Strengere toegang (controles op toewijzing organiseren, werken volgens protocollen, volume en zwaarte beperken waar mogelijk).
- Duidelijke focus in resultaat sturing op opdrachten van (zorg)partijen zodat meer resultaat wordt bereikt.
- Verkennen mogelijkheden in het werken met budgetplafond
- Verkennen (regio) mogelijkheden om tot samenwerking met derdenverwijzers te komen.
- Meer inzicht en sturing per wijk (wijkenmonitor).
- Verkennen van mogelijkheden van inzet POH ggz jeugd (als vervolg op jeugdconsulenten).
- Samenwerking met onderwijs (passend onderwijs) ter voorkoming van inzet jeugdzorg
- Het vergroten van het uitgavenbewustzijn in de gehele keten.
- De gezinscoaches zien maar beperkt deel (circa 25%) van de doelgroep, dus samenwerking met huisartsen is onontbeerlijk.

Bestaande overlegstructuur: Sluitende aanpak, BO Sociale Teams, Deventer Werktalent, Gezinscoaches, Bijzonder Zorg Team, Beschermd Wonen, team BAD, inkomensondersteuning, Klantcontactcentrum

6.3 Thema Maatwerk

Bij dit thema gaat het om kwaliteit in de zorg, kwaliteit van aanbieders en het zorgdragen voor beheersing van de uitgaven die hierin gedaan worden. Daarbij is het goed organiseren van de relatie met de aanbieders belangrijk, de aanbestedingen die voor de maatwerkvoorziening wordt gedaan, de samenwerking met de huisartsen en Deventer Werktalent.

Opgave: Kwaliteit in de zorg en passende en toegankelijke voorzieningen voor onze inwoners. Vanwege de toegenomen uitgaven zal het aantal en de zwaarte van de maatwerkvoorzieningen moeten afnemen.

Activiteiten:

- Inzet op resultaatsturing, waarbij kwaliteit centraal staat en er meer grip ontstaat op toewijzingen
- Bij nieuwe aanbestedingen meer sturingsmogelijkheden inbouwen.
- Verkennen overlap met de WLZ (extra aandacht voor PGB houders).
- Reële tarief afspraken (wettelijk basis).
- Wachtlijsten laten ontstaan en alleen ernstige problematiek aanpakken.
- Bepaalde voorzieningen niet meer vergoeden.
- Bij nieuwe aanbesteding inkoopvoorwaarden opnemen die leiden tot minder aanbieders en daarmee meer grip op aanbieders, kwaliteit en minder uitvoeringskosten.
- Uitgavenplafond instellen bij zorginstellingen.
- Meer algemene voorzieningen cq specialistische voorliggende voorzieningen ipv individueel maatwerk toekennen.
- Sommige voorzieningen / activiteiten die lokaal worden uitgevoerd /gefinancierd kunnen worden verschoven naar de centrumgemeente.
- Er wordt een afweging gemaakt of en op welke wijze regionaal samenwerken een meerwaarde oplevert.

Bestaande overlegstructuur: BVO jeugd, regionaal WMO/ BW overleg

6.4 Thema monitoring

Ieder kwartaal zullen we in het college verantwoording afleggen over de inhoudelijke en financiële resultaten van de uitvoering van dit actieplan. Daarbij zullen we een plan opstellen hoe we inzicht geven in de kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkelingen in het sociaal domein en volgen we de beheersing van de uitgaven op de genomen maatregelen.

Financieel effect Transformatie Sociaal Domein	2018	2019	2020	2021	2022
Thema Preventie	-175	-200	-200	-200	-200
Thema Toegang	100	300	450	500	650
Thema Maatwerk	100	200	300	500	600
Thema Monitoring	-25	-50	-50	-50	-50
financieel effect van actieplan transformatie	0	250	500	750	1.000

Bedragen x € 1000

7. Organisatiestructuur actieplan

Bestuurlijke opdrachtgever: portefeuillehouder Sociaal Domein
Overkoepelde regievoerder actieplan: Michaela van Oostveen
Thematrekkers: programmamanagers

Regiegroep

Samenstelling: regievoerder, thematrekkers, financieel adviseurs, onderzoeker K&V
Doel: sturen op realisatie van de opgaven

Innovatie/spiegelgroep

Naast aandacht voor de bestaande aanpak, werkwijzen, structuren is het ook noodzakelijk om te blijven innoveren in ideeën, mogelijkheden en werkwijzen. Daarom wordt voorgesteld om naast de reguliere aanpak en structuren een “ideeën” groep, (mensen uit de samenleving) die vanuit verschillende invalshoeken en achtergronden spiegelen en suggesties en ideeën aanbrengen.

In onze aanpak naar meer preventie, meer regie in de toegang en meer maatwerk moeten we de kracht van de technologie niet onderschatten. Afgelopen jaren is bij verschillende gemeenten geëxperimenteerd met een nieuw soort dienstverlening en niet zonder succes. In de gemeente Enschede leidde een experiment met deze nieuwe technologie tot 10% meer uitstroom ten opzichte van de reguliere aanpak (besparing). Er zijn kansen. Als opvolger van het experiment in Enschede hebben gemeenten Enschede, Zwolle, Groningen en Deventer krachten gebundeld om nieuwe technologie in te gaan zetten ten gunste van de doelen uit het sociaal domein (i4Sociaal). Aan het einde van 2018 willen we een (basis)onlineplatform aan onze inwoners aanbieden waarop zij

gepersonaliseerde en persoonlijke online dienstverlening kunnen krijgen (maatwerk). We noemen dit basis omdat we voorzien dat de ontwikkeling dan pas begint. Op dit platform moeten onze inwoners hun profiel kunnen aanmaken en beheren en moeten makkelijk contact kunnen maken met professionals (sociale teams, gezin coaches, DWT, etc.). Op dit platform ontvangen zij informatie over hun onderwerpen en worden ze niet met 60000 zoekresultaten van Google opgezadeld. Zij worden geïnformeerd over algemene voorzieningen bij hun in de buurt, over wat anderen met soortgelijk profiel ook hebben gedaan, zij kunnen wanneer nodig ook transacties starten, etc. (preventie). Het verschil met andere online websites en platforms is dat de informatievoorziening op dit platform zich aanpast aan de behoefte/hulpvraag van de inwoner.

8. Financiën

De afgelopen jaren zijn de uitgaven in het sociaal domein gestegen. Dat is een landelijk beeld, zo ook in Deventer. Eveneens is duidelijk geworden dat de transformatie, het tot stand brengen van verandering, meer tijd vraagt. De mogelijkheden om bij te sturen zijn beperkt. Het transformatieresultaat dat werd beoogd bij de VJN 2016 wordt hierdoor niet gerealiseerd. In dit plan van aanpak is aangegeven welke aanpak wordt ingezet om het beoogd transformatieresultaat te behalen en om de tekorten in het sociaal domein de komende jaren te beheersen. Het komt er met name op neer dat via het sturen op volume en zwaarte in de voorzieningen de uitgaven kunnen worden beheerst naast de sturing op kwaliteit. In onderstaande tabel is aangegeven welk effect de maatregelen in het actieplan hebben op het te verwachten resultaat. Ook is aangegeven welk aanvullend beroep er zal moeten worden gedaan op de algemene middelen bij de VJN 2018. Daarnaast moet aanspraak worden gemaakt op de middelen die het Rijk via circulaire en fondsen¹ ter dekking van tekorten in het sociaal domein beschikbaar stelt. Aanvullend hebben we te maken met de autonome ontwikkelingen vanuit het Regeerakkoord, waaronder een abonnementstarief en verlaging eigen bijdrage, en het creëren extra beschutte werkplekken. Daarnaast wordt een groot deel van de IU sociaal domein vanaf 2020 geïntegreerd in de algemene uitkering, waardoor volume- en loon/prijs ontwikkeling gedekt moeten worden vanuit de algemene middelen. Tot 2020 wordt dit nog gecompenseerd via de IU sociaal domein.

In onderstaande tabel wordt aangegeven welk financieel resultaat we verwachten de komende jaren² door de inzet met het actieplan Transformatie Sociaal Domein.

Verwachte resultaten sociaal Domein <i>(Bedragen x € 1000)</i>	2018	2019	2020	2021	2022
Participatie BUIG	-	-	-	-	-
Participatie Re-integratie	-	-	-	-	-
Inzet reserve (weerstandreserve)	-	-	-	-	-
Beschermd Wonen	-	-	-	-	-
WMO nieuwe taken	-380	-450	-600	-550	-600
ingeboekte transformatieresultaten bij VJN 2016	-	-550	-1.050	-1.050	-1.050
WMO oude taken	50	100	50	-	50
Jeugd prognose	-800	-700	-400	-400	-400
Innovatie	-210	-200	-	-	-
Reserve sociale domein (ter dekking Innovatie)	210	200	-	-	-
BVO begroting	-180	-140	-103	-103	-103
Uitbreiding formatie	-	-405	-369	-369	-369
Regionale reserve (deels ter dekking uitbreiding formatie)	-	405	195	-	-
Prijs en loonstijging WMO, Jeugd en Participatie*	-	-	-1.408	-2.595	-3.829
Volumestijging WMO (incl HH)*	-	-	-567	-1.134	-1.702
Dekking vanuit toename Accres*	-	-	1.975	3.729	5.531
totaal tekort sociaal domein	-1.310	-1.740	-2.277	-2.472	-2.472
financieel effect van actieplan transformatie	0	250	500	750	1.000
VJN 2018	1.310	1.490	1.777	1.722	1.472
Saldo	0	0	0	0	0

¹ In het Regeerakkoord is 54 miljoen euro vrijgemaakt voor ondersteuning van de transformatie van de jeugdhulp (in drie jaarlijkse bedragen van 18 miljoen euro) naast 54 miljoen euro die reeds gereserveerd is vanuit het Gemeentefonds. Daarnaast willen gemeenten en het kabinet gezamenlijk 200 miljoen beschikbaar stellen voor een fonds waarop gemeenten in 2018 een beroep kunnen doen als die te maken hebben met een stapeling van tekorten in het sociaal domein.

² Op dit moment is als risico Jeugd en Wmo in het specifieke weerstandvermogen een bedrag opgenomen van €2.6 miljoen tegen een kans van optreden 70% (= netto 1.820.000).